

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-виховної
роботи
Галина ЄВСЄЄВА

« 31 » / 08 20 21 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми організації підприємницької діяльності

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(назва навчальної дисципліни)
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Герасимова Оксана Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс / 7 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 22 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 52 год.
Форма підсумкового контролю	залік
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладачі	Герасимова Оксана Леонідівна, к.т.н., доц.
Контактна інформація викладача (-ів)	herasymova.oksana@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Форми організації підприємницької діяльності і» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом дисципліни є загальні відомості щодо організації та правових форм власної справи, механізмів взаємодії підприємця з органами державної влади, а також з іншими учасниками підприємницької діяльності. Підприємницька діяльність здійснюється в певних організаційно-правових формах, вибір яких залежить від об'єктивних умов: сфери діяльності, розміру наявних грошових коштів, недоліків або переваг форм ведення бізнесу. Для того, щоб зробити правильний вибір на початковому етапі підприємницької діяльності, треба знати від чого буде залежати оптимальне рішення щодо тієї або іншої форми ведення бізнесу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			VII	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	38		38	
лекції	22		22	
лабораторні роботи				
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т.ч:	52		52	
підготовка до аудиторних занять	20		20	
підготовка до контрольних заходів	12		12	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			Залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - надання студентам ґрунтовних знань з дисципліни «Форми організації підприємницької діяльності» шляхом отримання теоретичних та практичних навичок щодо створення та особливостей організаційно-правових форм ведення бізнесу. Основні знання та навички з форм організації підприємницької діяльності водночас потрібні як тим, хто думає відкрити або вже розпочав власний бізнес, так і тим, хто наймається на роботу, продає товар або його купує. Дисципліна обґрунтовує основні кроки майбутнього підприємця від генерування та масштабування бізнес-ідеї - до започаткування та ведення власної справи.

Завдання дисципліни: вивчити основні організаційні форми підприємницької діяльності; оволодіти навичками самостійного генерування прогресивних ідей для відкриття бізнесу різних масштабів; опанувати комплексний механізм створення власної справи.

Пререквізити дисципліни: «Основи підприємницької діяльності», «Дослідження ринку», «Управління підприємницькими ризиками», «Економіка та організація інноваційної діяльності», «Потенціал і розвиток підприємства»,

Постреквізити дисципліни: «Формування бізнес-моделей підприємницької діяльності», «Вартісний інжиніринг».

Компетентності:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

РН17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Методи навчання:

– за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесний (пояснення, бесіда), наочний (ілюстрація, презентація), практичний (розрахункові вправи, розгляд та обговорення кейсів);

– за характером пізнавальної діяльності – проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний;

– за логікою навчання – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

Форми навчання: індивідуальні, групові.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Форми організації підприємницької діяльності					
Основні форми підприємницької діяльності	6	2			4
Особливості організаційно-правових форм підприємництва в Україні	8	2	2		4
Види та організаційно-правові форми об'єднань підприємств	6	2			4
Організаційно-правові засади підприємницької діяльності	8	2	2		4
Правове регулювання відносин власності і	10	2	2		6

захист прав суб'єктів господарчої діяльності					
Реєстрація підприємницької діяльності	8	2	2		4
Поняття установчих документів та їх роль в господарській діяльності	8	2	2		4
Ліцензування та патентування окремих видів підприємницької діяльності	8	2	2		4
Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності	8	2	2		4
Особливі форми організації підприємництва	10	2	2		6
Просторові форми організації бізнесу	10	2			8
Усього годин	90	22	16		52

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1.	Основні форми підприємницької діяльності	2
2.	Особливості організаційно-правових форм підприємництва в Україні	2
3.	Види та організаційно-правові форми об'єднань підприємств	2
4.	Організаційно-правові засади підприємницької діяльності	2
5.	Правове регулювання відносин власності і захист прав суб'єктів господарчої діяльності	2
6.	Реєстрація підприємницької діяльності	2
7.	Поняття установчих документів та їх роль в господарській діяльності	2
8.	Ліцензування та патентування окремих видів підприємницької діяльності	2
9.	Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності	2
10.	Особливі форми організації підприємництва	2
11.	Просторові форми організації бізнесу	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1.	Тестові завдання на визначення здатності до ведення підприємницької діяльності	2
2.	Правове регулювання механізмів організації, реєстрації, припинення діяльності підприємницьких структур	2
3.	Регулювання діяльності господарських об'єднань в Україні	2
4.	Процедура підготовки засновницьких документів щодо відкриття підприємницької діяльності	2
5.	Державна реєстрація суб'єктів підприємництва в Україні	2
6.	Особливості порядку ліцензування та патентування окремих видів підприємницької діяльності	2
7.	Форми інноваційних центрів	2
8.	Організація бізнесу в регіонах України	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1.	підготовка до аудиторних занять	20
2.	підготовка до контрольних заходів	12
3.	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: - суб'єкти підприємницької діяльності; - основні кроки підготовки до підприємницької діяльності; - фізична особа-підприємець в економічному середовищі України; - підприємство як юридична особа у правовому середовищі України	20 5 5 5
	Усього годин	52

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний метод (опитування) та практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль складається з:

– присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 11 балів, 1 лекція – 1 бал);
– присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів, 1 практичне заняття – 1 бал);

– конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 10 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 10 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 8-9 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 6-7 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, у наданому законспектованому матеріалі допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у матеріалі містяться принципіві помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-2 балів.

Практична робота з розрахунку кошторисів. (максимальна оцінка за виконану практичну роботу 35 балів):

– студент дав повну і розгорнуту відповідь на теоретичне питання та правильно розв'язав практичне завдання. При цьому він показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал роботи, проводити розрахунки і робити висновки. Робота написана грамотно і акуратно – 34-35 балів;

– студент дав повну, але стислу відповідь на теоретичне питання та виконав практичне завдання з незначними помилками. При цьому він показав вміння якісно викладати теоретичний матеріал, проводити розрахунки і робити висновки. Робота написана грамотно і акуратно. В роботі допускаються незначні помилки, які не знижують теоретичну та практичну цінність роботи – 23-33 бали;

– студент дав не повну відповідь на теоретичне питання та виконав практичне завдання зі значними помилками. При цьому він не показав вміння якісно викладати теоретичний матеріал, проводити розрахунки без значних помилок і робити якісні висновки. Робота написана грамотно і охайно. У роботі допущені значні помилки, які знижують теоретичну та практичну цінність роботи, але дозволяють оцінити її позитивно – 11-22 балів;

– студент намагався дати відповідь на теоретичне питання та виконати практичне завдання, але в роботі допущені грубі помилки, які не дозволяють позитивно оцінити роботу і вимагають її переопрацювання – 0-10 балів.

Відповідь на 2 теоретичні запитання (максимальна кількість 36 балів). За кожну правильну відповідь студент отримує 18 балів.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 18 балів:

– студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно – 17-18 балів;

– відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і неповно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі - 11-16 балів;

– студент стисло розкрив суть теоретичного питання, не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з значними помилками - 6-10 балів;

– студент не розкрив суті теоретичного питання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам - 0-5 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за видами поточного контролю змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагиату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування, (якщо пропущена лекція) та виконання індивідуального розрахункового завдання (якщо пропущене практичне заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Коваленко О. В. Підприємництво та його організаційно-правові засади: Навчальний посібник. - Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 400 с.
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.
3. Підприємництво : підручник / С. В. Панченко, В. Л. Дикань, О. В. Шраменко [та ін.]. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – Ч. 2. Реалізація підприємницької діяльності у сучасних ринкових умовах. – 228 с.
4. Петрович Й. М., Захарчин Г. М. Організація виробництва: підручник. – Львів: «Магнолія плюс», 2005. – 400 с.
5. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 492 с.
6. Орлик, О. В. Кластери – нова ринкова форма економічного розвитку територій [Електронний ресурс] / О. В. Орлик. – Режим доступу : <http://dspace.oneu.edu.ua/jsru/bitstream/123456789/503/1/Орлик%20О.%20В.%20Кластери%20-%20нова%20ринкова%20форма%20економічного%20розвитку%20територій.pdf>.
7. Основы инновационного предпринимательства : учеб. пособие / Г. А. Гершанок, Н. А. Молодчик, В. Л. Попов [и др.] ; под ред. Г. А. Гершанока. – Пермь : Изд-во Перм. нац. исслед. политехн. ун-та, 2012. – 167 с.
8. Мазур А. А. Технологические парки Украины – достижения и проблемы [Электронный ресурс] / А. А. Мазур, Н. В. Осадчая. – Режим доступа: http://iee.org.ua/files/alushta/86-mazur-techn_parki.pdf.
9. Інноваційне підприємництво та бізнес-планування : навч.-метод. посібник / О. І. Савченко, Р. О. Нестеренко, 217 Р. О. Побережний; за ред. О. І. Савченко. – Харків : «Щедра садиба плюс», 2015. – 160 с

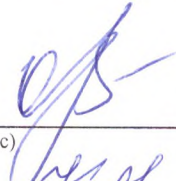
Допоміжна

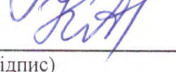
1. Гой І. В. Підприємництво : навч. посібник / І. В. Гой, Т. П. Смелянська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
2. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої/ – Івано-Франківськ, «Лілея НВ», – 2014. – 304 с.
3. Пасічник В. Г., Акіліна О. В. Організація виробництва. Навчально-методичний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 248 с.
4. Кучеренко В. Р., Добрава Н. В., Квач Я. П., Осіпова М. М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
5. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Електронний код доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>
6. Герчикова И. Н. Государственное регулирование предпринимательской деятельности: государственное и межфирменное: Учеб. пособие. – М.: Консалтбанк, 2002. – 704 с.
7. Данилейко О., Захарченко І., Ковалко К. Власна справа: Метод. посіб. для тренерів. – К.: Юніверс, 2002. – 144 с.
8. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки / За ред. І. Р. Михасюка. – К.: Аті- ка; Ельга-Н, 2000. – 592 с.

9. Кононенко О. Частное предпринимательство: фиксированный налог. – Харьков: Фактор, 2001. – 180 с.
10. Лицензирование предпринимательской деятельности. – К.: Бест и Ко, 2001. – 92 с.
11. Малое предпринимательство в Украине: Бюл. Вип. 36. – К.: Бест и Ко, 2001. – 100 с.
12. Онищенко Т. Приватний підприємець / Т. Онищенко, Ю. Рудяк. – 4-те вид., переробл. і доп. – Х.: Фактор, 2002. – 496 с.
13. Савченко Е., Семенченко Ж., Пироженко О. Приватне підприємництво: запитання та відповіді. – 5-те вид., переробл. і доп. – Х.: Фактор, 2003. – 128 с.
14. Словник підприємця / Авт.-уклад. О. О. Слюсаренко, Д. Д. Огороднікова, В. Л. Наконечний. – К.: РВПС України НАН України, 1999. – 196 с.
15. Смовженко Т. С. Державна політика сприяння розвитку підприємництва: Монографія. – Л., 2001. – 464 с.
16. Шпак В. І. Розвиток малого підприємництва в Україні (на прикладі української видавничо-поліграфічної компанії – Експрес-об'ява). – К.: МАУП, 2002. – 112 с.
17. Якщо вирішив стати підприємцем: Довідник підприємця початківця / М. В. Підмогильний, О. В. Шлепнін, В. М. Путій та ін. – К., 2003. – 250 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Закон України «Про підприємництво» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12#Text>
2. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
3. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.
4. Кодекс законів про працю України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
5. Освітня платформа Державної служби зайнятості (<https://skills.dcz.gov.ua/about-us/>).
6. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Законодавча база України <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
8. Просторові форми організації бізнесу в Україні <http://ird.gov.ua/irdp/p20180301.pdf>
9. «Національна онлайн-школа для підприємців» на онлайн-платформі «Дія.Бізнес» <https://business.diia.gov.ua/school>
10. «Школа малого та середнього підприємництва (Школа МСП)» – проект фонду Василя Хмельницького K.Fund <https://kfund.ua/uk/projects/shkola-malogo-i-serednogo-pidpriemnitstva/>
11. «Почати бізнес». Навчальна платформа для підприємців <https://startbusiness.com.ua/>.
12. Господарський кодекс України <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/>.
13. Цивільний кодекс України <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Розробник _____ (підпис) (Оксана ГЕРАСИМОВА)

Гарант освітньої програми _____ (підпис) (Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економіки та підприємництва
Протокол від «31» серпня 2021 року № 1